

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/62/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115225861
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8115225861.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. XX, právne zastúpená JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom so sídlom v Prešove, Jesenná 8, proti žalovaným: 1) F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. XX, 2) H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. XX, 3) I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. XX, všetci právne zastúpení PALŠA A PARTNERI Advokátska kancelária spol. s r. o., so sídlom v Prešove, Masarykova 13, o odstránenie stavby, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 25C/412/2015-468 zo dňa 05.09.2022, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok.

II. Priznáva žalovaným v 1. – 3. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania od žalobkyne v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd I. inštancie samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. žalobu zamietá,

II. zamietá návrh žalobkyne na prerušenie tohto konania,

III. priznáva žalovaným v 1. - 3. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 % vo výške o ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, žalobkyňa je povinná nahradiť žalovaným tieto trovy konania.“

Svoje rozhodnutie odôvodnil okrem iného tým, že žalobkyňa svojou žalobou podanou na tunajšom súde dňa 13.10.2015 žiadala, aby súd uložil žalovaným povinnosť nepokračovať vo výstavbe objektu J. XX - prístavba garáže, ktorej realizácia bola povolená stavebným povolením obce D. č. D./XXXX-XX/XXX z 15.08.2006 na parcele E. K. č. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 643 m², nachádzajúcej sa v katastrálnom území D. a aby súd uložil žalovaným povinnosť odstrániť túto stavbu. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania.

Žalobkyňa navrhla zmenu žalobného návrhu v tomto znení:

I. Súd určuje, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, pozemkov, a to novovytvorenej parcely E. K. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 21 m² a parcely E. K. č. XXX/X - záhrada o výmere 96 m², nachádzajúcich sa v kat. úz. D., vytvorených geometrickým plánom č. 365/2020 zo dňa 22.09.2020, overeným Okresným úradom Prešov, katastrálny odbor, dňa 08.10.2020 pod č. C./XXXX.

II. Žalovaní sú povinní odstrániť časť stavby „Obnova, prístavba a nadstavba rodinného domu a prístavba garáže“, a to nachádzajúcu sa na novovytvorených pozemkoch v kat. úz. D.:

- parcele E. K. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 21 m² - parcele E. K. č. XXX/X - záhrada o výmere 96 m², vytvorených geometrickým plánom č. XXX/XXXX zo dňa 22.09.2020, overeným Okresným úradom Prešov, katastrálny odbor, dňa 08.10.2020 pod č. C./XXXX,

- parcele E. K. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 622 m², vytvorenej geometrickým plánom č. XXX/XXXX zo dňa 22.09.2020, overeným Okresným úradom Prešov, katastrálny odbor, dňa 08.10.2020 pod č. C./XXXX, na ploche o šírke 80 cm od spoločnej hranice medzi novovytvorenou parcelou E. K. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 21 m² a novovytvorenou parcelou E. K. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 622 m², a to v lehote 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Žalovaní vzhľadom na doterajší priebeh konania, kedy boli realizované tri pojednávania i obhliadka na mieste samom, žiadali zmenu žaloby nepripustiť. Napriek časovým súvislostiam a skutočnosti, že žalobkyňa je v celom sporovom konaní právne zastúpená, návrh na zmenu žaloby učinila až po piatich rokoch od začatia súdneho sporu len z dôvodov na jej strane a vychádzajúc z hodnotenia posudzovanej veci súdmi.

Súd uznesením č.k. 25C/412/2015-315 zo dňa 20.10.2020 nepripustil zmenu žalobného návrhu. Dôvodom bolo, že žalobkyňa žiadala zmenu žaloby, o ktorej by bolo potrebné vykonať nové a ďalšie dokazovanie, keďže žalobkyňa žiada niečo úplne iné než o čom sa doteraz konalo, výsledky doterajšieho konania by nemohli byť podkladom pre rozhodovanie o takto rozšírenej žalobe.

Vzhľadom na tento postup súdu, podala žalobkyňa samostatnú žalobu, ktorá je vedená na tunajšom súde pod sp.zn. 20C/73/2021. V tej to veci sa žalobkyňa žalobným návrhom domáhala určenia, že je vlastníčkou novovytvorenej parcely E. K. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 21 m² a parcely E. K. č. XXX/X - záhrada o výmere 96 m², nachádzajúcich sa v kat. úz. D., vytvorených geometrickým plánom č. XXX/XXXX zo dňa 22.09.2020, overeným Okresným úradom Prešov, katastrálny odbor, dňa 08.10.2020 pod č. C./XXXX.

Po vykonaní dokazovania súd žalobu zamietol. V odôvodnení mimo iného uvádza, že súd na základe vykonaného dokazovania, po jeho zhodnotení a právnom posúdení, dospel k záveru, že žaloba je nie je dôvodná, keďže žalobkyňa v konaní nepreukázala splnenie podmienok pre vydržanie. Žalobkyňa v konaní v prvom rade nepreukázala samotnú držbu sporných nehnuteľností. Ako vyplynulo z rozsudku 25C/412/2015 tak pôvodne sa jednalo o jeden pozemok vo vlastníctve starých rodičov žalobkyne, ktorý bol rozdelený a približne polovicu previedli na rodičov žalobkyne. Existencia plota, prípadne viditeľnej hranice medzi pozemkami, nebola pre príbuzných dôležitá, keďže títo mali dobré vzťahy. V danom prípade teda nie je zrejmé, akým spôsobom mala žalobkyňa, prípadne jej právni predchodcovia, spornú časť pozemku užívať. Tu je potrebné dodať, že na jednej strane žalobkyňa a svedok tvrdili, že záhrada za domom sa užívala rovnobežne s hranicou severného suseda, na strane druhej však žalobkyňa nemala žiadne námietky, keď právny predchodca žalovanej staval plot, ktorý nebol rovnobežný s hornou hranicou a nakoniec pri tom aj sama pomáhala, keď dávala pletivo. Uvedené teda vylučuje držbu sporných nehnuteľností.

Ak by však aj súd pripustil držbu nehnuteľností tak žalobkyňa by nebola dobromyseľná, keďže svoj vstup odvodzovala od titulov a to rozhodnutia o dedičstve v roku 1991, sp.zn. D 1462/91-89/92 (1), darovacej zmluvy L./XX-XX/XX (1) a kúpnej zmluvy L./XX-XX/XX (1). Žalobkyňa teda celú nehnuteľnosť nadobudla v roku 2004 a teda týmto momentom by mohla vstúpiť do oprávnenej držby. Ako však vyplynulo z vykonaného dokazovania, tak z geometrického plánu č. XXX/XX, ktorý bol vyhotovený k dodatku k notárskej zápisnici, je zrejmé, že hranica medzi nehnuteľnosťami strán nejde rovnobežne s parcelou XXX. Je nepochybné, že tento geometrický plán mala žalobkyňa k dispozícii. Žalobkyňa si už pred nadobudnutím celej nehnuteľnosti musela byť vedomá, že hranica medzi nehnuteľnosťami nejde rovnobežne s parcelou XXX a teda nemohla vstúpiť do oprávnenej držby. Pokiaľ ide časť pozemku, na ktorej sa nachádza garáž, tak z uvedeného geometrického plánu jednoznačne vyplýva, že garáž nemá mať stenu s letnou kuchynkou a medzi garážou a letnou kuchynkou má byť priestor. Rovnako z tohto geometrického plánu je zrejmé, že hranica nevedie smerom z ulice k letnej kuchynke. Žalobkyňa teda nemohla byť dobromyseľná pri nadobudnutí celej nehnuteľnosti v roku 2004 a nemohla vstúpiť do oprávnenej držby. O dobromyseľnú držbu nemôže ísť, keď držiteľ veci od počiatku vedel o skutočnostiach spôsobilých objektívne (u každého iného nachádzajúceho sa v obdobnej situácii) vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí.

V predmetnom konaní súd skúmal, či žalovaní porušili zákon a zriadili stavbu na cudzom pozemku. Z vykonaného dokazovania tieto skutočnosti preukázané neboli. Ani po doplnení dokazovania skutočnosti tvrdené žalobkyňou neboli preukázané.

Súd prvej inštancie nepripustil zmenu žalobného návrhu podľa návrhu žalobkyne, keďže na to neboli zákonné dôvody a súd by tým porušil aj základné zásady na ktorých stojí civilný sporový proces a

to zásadu hospodárnosti a koncentrácie konania a zásadu rovnosti strán konania. Žalobkyňa podala samostatnú žalobu, ktorá bola vedená pod sp.zn. 20C/73/2021. Súd v danej veci žalobu ako nedôvodnú zamietol. Žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno a podala nesprávnu žalobu.

Ako bolo preukázané, pozemky, ktoré sú v súčasnosti vo vlastníctve žalovaných a žalobkyne, boli pôvodne jedným pozemkom vo vlastníctve starých rodičov žalobkyne. V čase keď boli vlastníckmi, postavili na svojom pozemku plôtik v predzáhradke, len z vlastných praktických dôvodov. Plôtik nerozdeľoval ani neoddeľoval pozemky.

V šesťdesiatych rokoch sa rozhodli vlastníci rozdeliť pozemok a časť vymedzenú geometrickým plánom, previesť do vlastníctva rodičov žalobkyne. Existencia geometrického plánu nebola sporná, vedomosť o nej mala aj matka žalobkyne, ktorá bola pôvodná vlastníčka nehnuteľnosti, ktorý teraz vlastnícky patrí žalobkyňi. Jej právna predchodkyňa teda mala vedomosť o tvare novovzniknutej hranice medzi pozemkami. Keďže išlo o najbližších príbuzných, novovzniknuté pozemky prakticky neoddeľoval plot. Pôvodný plot v predzáhradke ostal na svojom mieste. Z výpovedí je preukázané, že tento plot bol postavený šikmo, nie kolmo k ceste, keďže obchádzal strom a ukončený bol z praktických dôvodov na rohu letnej kuchyne. Jeho tvar a smerovanie mohli byť ľubovoľné, keďže slúžil len na praktické účely vlastníkov pôvodného pozemku, nie ako hranica. O tejto skutočnosti mali vedomosť tak starí rodičia žalobkyne - pôvodní vlastníci, jej rodičia a samozrejme aj žalobkyňa. Ako uviedla svedkyňa a aj žalobkyňa pri prevode nehnuteľnosti bol robený geometrický plán, ktorý určoval hranicu novovzniknutej nehnuteľnosti. Noví vlastníci na základe geometrických plánov vedeli, že hranicu medzi pozemkami tvorí rovná čiara, a nie čiara podivných tvarov, ako tvrdí žalobkyňa.

Hoci došlo k rozdeleniu nehnuteľnosti a odpredaju jej časti právnym predchodcom žalobkyne, išlo o blízkych príbuzných a existencia plota, prípadne viditeľnej hranice medzi pozemkami, nebola pre príbuzných dôležitá, keďže títo mali dobré vzťahy a navzájom sa navštevovali. V tom čase už na pozemku, v súčasnosti vlastnícky patriacom žalovaným, existovala letná kuchyňa.

Svedkyňa H. F., matka žalobkyne a jej právna predchodkyňa uviedla, že po rozdelení pozemku, kedy časť z pôvodného veľkého pozemku im svokrovci odpredali, v predzáhradke bol plot a orech, ktorý vlastnícky patril do pozemku svokrovcov (teda teraz žalovaných). Stál pred garážou. Do garáže sa pôvodne vchádzalo šikmo a potom to manžel prerobil.

Znalec ustanovený v konaní zistil, že z pozemkovej mapy, platnej v katastri do roku 1977, je zrejmé, že tzv. letná kuchyňa, postavená na pôvodnej parcele B. E. XXX/XXX, nestála na hranici tejto parcely, ale medzi ňou a vlastníckou hranicou bol voľný priestor.

Napriek tomu bola koncom sedemdesiatych rokov (1979) rodičmi žalobkyne postavená garáž, sčasti na ich pozemku a sčasti na pozemku starých rodičov, a to tak, že zadná stena tejto garáže nebola ani zhotovená v celosti a využila sa zadná stena jestvujúcej letnej kuchyne a dobudovala sa len tá časť steny garáže, ktorá presahovala výmeru letnej kuchyne. Táto skutočnosť opätovne len poukazuje na dobré vzťahy medzi pôvodnými vlastníckmi pozemkov, keďže takýto spôsob výstavby mal ušetriť náklady na vybudovanie garáže ako samostatnej stavby. Týmto spôsobom teda rodičia žalobkyne vytvorili stavbu, ktorá evidentne zasahovala do pozemku v súčasnosti žalovaných. Dlhodobé užívanie týchto pozemkov a nehnuteľností v takomto stave neznamená, že by malo dôjsť k zmene vlastníckeho práva. Vznik oprávnenej držby nezakladá ani skutočnosť, že pôvodní vlastníci zásah do svojho vlastníckeho práva nenamietali.

Svedkyňa F. uviedla, že garáž postavili na svojom, zároveň ale uviedla, že orech, ktorý stál pred garážou, čím znemožňoval dobrý vstup do garáže, stál na pozemku svokrovcov.

Žalobkyňa nepreukázala právny titul na stavbu garáže zo strany jej rodičov mimo jej pozemku a súd má za to, že nemohlo dôjsť ani k vydržaniu tejto časti nehnuteľnosti, keďže na to neexistoval ani domnelý právny titul a na strane rodičov žalobkyne neexistovala ani dobromyseľnosť, keďže ako súd uvádza vyššie, v čase kedy nadobudli pozemok mali vedomosť o tvare vlastníckej hranice. Žalobkyňou tvrdené skutočnosti svedčia skôr o neopravnej okupácii častí pozemku a nie o držbe s parametrami oprávnenej a dobromyseľnej držby.

Samotná žalobkyňa potvrdila, že v roku 1991, pri dedičskom konaní, kedy nadobudla časť nehnuteľnosti, jej bolo vlastníckom susedného pozemku, jej strýkom, povedané, že letná kuchyňa nestojí na hranici, a teda, že garáž by nemala byť „prilepená“ na zadnú stenu letnej kuchyne, ale že on s tým nič robiť nebude. Ide o závažnú informáciu, ktorá spolu s vtedy dostupnými listinnými informáciami, znamená, že u žalobkyne nemohla bezpochybnosti vzniknúť dobromyseľná držba. Odvádzať nadobudnutie vlastníckeho práva od svojoľnej výstavby nehnuteľnosti, v časti na cudzom pozemku, alebo výstavby plota bez riadneho geometrického zamerania, nemá žiadnu oporu v zákone.

V konaní bolo preukázané, že žalovaní vyhotovili stavbu na svojom pozemku a nijako neobmedzujú vlastníckeho práva žalobkyne. Naopak, žalobkyňa má časť svojej nehnuteľnosti na pozemku žalovaných.

Vzhľadom na tieto skutočnosti nebol dôvod ukladať žalovaným povinnosť odstrániť stavbu, alebo nepokračovať vo výstavbe. Súd teda žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo aby v zmysle ust. § 390 CSP vo veci samej rozhodol.

Podľa názoru odvolateľky okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, napadnutý rozsudok spočíva v nesprávnom právnom posúdení a tiež v konaní došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces.

Kľúčovou otázkou pre vyriešenie danej veci je otázka vlastníckeho práva k sporným častiam pozemku. OS PO túto otázku neposúdil správne, navyše v tejto časti konania porušil právo žalobkyne na spravodlivý proces. OS PO zamietol žalobu z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané, že žalovaní zriadili stavbu na cudzom pozemku. OS PO zároveň nepripustil návrh žalobkyne na zmenu žaloby. Právne posúdenie OS PO vychádza z nesprávnych skutkových zistení, je právne nesprávne a vo vzťahu k právu žalobkyne na spravodlivý proces nedostatočne odôvodnené.

Žalobkyňa v konaní dostatočným spôsobom preukázala skutočnosť, že ako ona, tak aj jej právni predchodcovia dlhodobo držali a dobromyseľne ako svoju vlastnú užívali časť pozemku, na ktorej žalovaní postavili stavbu, pričom vlastníctvo žalobkyne (resp. predtým jej právnych predchodcov) k predmetnej časti pozemku po desaťročia nebolo nikým spochybňované.

O možnosti vydržania zároveň OS PO rozhodol predčasne, navyše mu na takéto posúdenie chýbal žalobný petit, a to aj napriek tomu, že otázkou vydržania bol povinný sa zaoberať v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu. OS PO opakovane odmietal návrhy žalobkyne na zmenu žaloby, ktoré vychádzali z príkazu odvolacieho súdu. OS PO zároveň nesprávne pri rozhodovaní zobral do úvahy a prihliadal na rozhodnutie OS PO vo veci sp.zn. 20C/73/2021, v ktorej sa žalobkyňa voči žalovanej v 3. rade domáhala určenia vlastníckeho práva k sporným častiam pozemku. Odkazované rozhodnutie však nie je právoplatné a nebol dôvod z neho v prejednávanej právnej veci vychádzať. Práve naopak, bolo dôvodné vyhovieť žiadosti žalobkyne a predmetné konanie prerušiť do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp.zn. 20C/73/2021. Tento postup súdu porušil právo žalobkyne na spravodlivý proces. Odôvodnenie zamietnutia žaloby je postavené na právnom posúdení „plôtika v predzáhradke“, ktorý súd bez akéhokoľvek bližšieho vysvetlenia považoval za oplotenie vybudované len z praktických dôvodov pôvodných vlastníkov a nie za hranicu medzi pozemkami. Toto právne posúdenie nie je správne, OS PO ho navyše neodôvodnil v súlade s právom žalobkyne na spravodlivý proces.

OS PO napadnutý rozsudok odôvodnil nedostatočne a svoje právne posúdenie oprel o selektívne vybrané dôkazy, pričom na iné dôkazy neprihliadal a skutočnosťami z nich vyplývajúcimi sa vôbec nezaoberal. OS PO takto „prehliadol“ viaceré svedecké výpovede.

Prvý odvolací dôvod – stavba nie je osadená vo vzdialenosti 80 cm od pozemku žalobkyne, stavba zasahuje do pozemku žalobkyne.

Žalobkyňa uviedla, že aj v prípade, ak by pripustila skutočnosť, že žalovaní naozaj nezriadili stavbu na cudzom pozemku, čo však žalobkyňa kategoricky popiera, stále nedodrжали stavebné povolenie, v zmysle ktorého mali stavbu osadiť vo vzdialenosti 80 cm od jej pozemku. Okrem iného túto skutočnosť súd prvej inštancie vôbec neposudzoval.

Za zásadné pochybenie OS PO považuje žalobkyňa skutočnosť, že napadnutý rozsudok nedáva jasnú odpoveď na otázku, čo považoval OS PO za hranicu pozemkov, z ktorej pri svojom rozhodovaní vychádzal. Nie je vôbec zrejmé, či OS PO vychádzal z platných údajov katastra (katastrálnej mapy), alebo zo skutočného užívacieho stavu alebo zo stavu v zmysle GP č. X-XX-XXX-XXX-XX z roku 1963 (ďalej aj „GP z roku 1963“), či z iných geometrických plánov a podkladov, ktoré boli v konaní predložené. Riadne špecifikovanie rozhodnej hranice medzi pozemkami je podľa žalobkyne absolútne nevyhnutným predpokladom na to, aby bol napadnutý rozsudok preskúmateľný, a teda na to, aby bolo možné riadne potvrdiť či vyvrátiť kľúčové tvrdenie žalobkyne, že stavba žalovaných nielenže nie je osadená vo vzdialenosti 80 cm od jej pozemku, ale dokonca do jej pozemku zasahuje, tzn., že je postavená aj na jej pozemku.

Z jednoduchého porovnania skutočného užívacieho stavu s platným stavom podľa katastrálnej mapy (predloženej žalovanými) je zrejmé, že stena garáže žalovaných sa (v najbližšom bode k pozemku žalobkyne) nachádza 23 cm od pozemku žalobkyne (pozri č. I. 43). To znamená, že nebola zachovaná vzdialenosť 80 cm od pozemku žalobkyne. Navyše to znamená, že stavba zasahuje do pozemku žalobkyne aj keď nie stenou (obvodovým múrom), ale podhľadom strechy a odkvapovým žľabom, ktoré (podľa stavebného projektu) majú mať cca 70 cm. V tejto alternatíve možno konštatovať, že

akýkoľvek presah podhľadu strechy s odkvapovým žľabom (teda stavby) presahujúci 23 cm od steny garáže žalovaných, už zasahuje do pozemku žalobkyne, čo znamená, že stavba zasahuje do pozemku žalobkyne (je postavená) v páse širokom 47 cm (pričom stavba nielenže nemôže vôbec zasahovať do pozemku žalobkyne, ale má byť od pozemku žalobkyne vzdialená 80 cm!).

V zásade rovnaké závery vyplývajú aj z jednoduchého porovnania skutočného užívacieho stavu so stavom podľa GP z roku 1963. Ak tento GP považujeme za rozhodnú hranicu medzi pozemkami, tak platí, že stavba letnej kuchyne sa nachádza 30 cm od pozemku žalobkyne. To znamená, že ani v tomto prípade (keďže prístavba garáže pokračuje súbežne so stavbou letnej kuchyne) nie len, že nebola zachovaná vzdialenosť 80 cm od pozemku žalobkyne ale navyše to znamená, že stavba zasahuje do pozemku žalobkyne v páse širokom 40 cm. Aj pri tejto alternatíve „rozhodnej hranice“ možno preto konštatovať, že stavba garáže je postavená v rozpore so stavebným povolením a zároveň zasahuje do pozemku žalobkyne.

Na základe vykonaného dokazovania tak bolo celkom jednoznačne preukázané tvrdenie žalobkyne, že stavba žalovaných zasahuje do jej pozemku. Aj z tohto dôvodu mal byť zo strany OS PO pripustený návrh žalobkyne na zmenu žaloby, nakoľko do konania bol predložený geometrický plán č. XXX/XXXX vyhotovený A. G. (ďalej aj „GP č. XXX/XXXX“), na základe ktorého boli jasne identifikované časti pozemku, o ktorých žalobkyňa tvrdila, že ich vydržala a žalovaní ich zastavali prístavbou garáže.

Žalobkyňa je presvedčená, že OS PO napadnutým rozhodnutím poprel inštitút vydržania, keď skutočnosť, že skutočnosti vyplývajúce z GP z roku 1963, ktorý bol podkladom pri nadobudnutí pozemku zo strany právnych predchodcov (rodičov) žalobkyne povýšil nad dlhodobú a dobromyseľnú držbu právnych predchodcov žalobkyne.

OS PO zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že žalobkyňa nebola dobromyseľná. Narušenie dobromyseľnosti videl OS PO v tom, že žalobkyňa (resp. jej právni predchodcovia) si pred nadobudnutím celej nehnuteľnosti musela byť vedomá o tvare vlastníckej hranice. Súd však neuviedol, čo konkrétne považoval za skutočnosť, z ktorej malo byť právnym predchodcom žalobkyne zrejmé, aký tvar má nadobúdaná nehnuteľnosť. Pretože ak to mal byť GP z roku 1963, tak jediné, čo im mohlo byť zrejmé bolo, že nadobudli pozemok obdĺžnikového tvaru. Kde reálne sa nachádzala hranica medzi jednotlivými pozemkami nebolo možné z GP z roku 1963 určiť, rovnako ako nebolo možné určiť, že kde sa nachádza letná kuchyňa (či presne na hranici pozemkov, či niekde inde), pretože žiadna letná kuchyňa (ako kvázi záchytný bod) na GP z roku 1963 zakreslená nebola.

Žalobkyňa je tak presvedčená, že ona i jej právni predchodcovia splnili všetky podmienky vydržania, pričom poukazujú na nasledovnú judikatúru najvyšších súdnych autorít.

V tejto súvislosti žalobkyňa uvádza, že v konaní bolo preukázané, že jej právni predchodcovia a neskôr aj ona nadobudla vlastníctvo k novovytvoreným pozemkom, pretože bola(i) objektívne presvedčená(i), že sa stala(i) (spolu)vlastníkom pozemkov tak, ako sa po desaťročia reálne užívali v zmysle užívacej hranice, ktorá nebola nikým spochybňovaná.

S poukazom na vyššie uvedené má žalobkyňa za to, že v jej prípade boli splnené ako subjektívne, tak aj objektívne okolnosti na to, aby mohla byť považovaná za držiteľa v dobrej viere. Subjektívne bola žalobkyňa (a jej právni predchodcovia) po celý čas presvedčená, že je (spolu)vlastníkom všetkých pozemkov tak, ako sa v skutočnosti užívali. Žalobkyňa a ani jej právni predchodcovia nemali dôvod spochybňovať svoje vlastnícke právo v rozsahu, v akom odnepamäti novovytvorené pozemky užívali. Žalobkyňa objektívne nevedela, že pozemky užíva nad rozsah svojho vlastníckeho práva, pričom túto skutočnosť ani nemala dôvod spochybňovať. Žalobkyňa a ani jej právni predchodcovia nespochybňovali svoje vlastnícke právo k pozemkom a v nepretržitej držbe od ich nadobudnutia ich nikto nerušil.

V tejto súvislosti žalobkyňa uvádza, že od nepamäti s predmetnými pozemkami jej rodina nakladala ako so svojimi vlastnými v rozsahu užívacej hranice – faktického stavu, ktorý nikdy nemali dôvod spochybňovať. Žalobkyňa a ani jej právni predchodcovia nemali pochybnosti o svojom vlastníckom práve k pozemkom a v nepretržitej držbe od ich nadobudnutia ich nikto nerušil.

V tejto súvislosti žalobkyňa poukazuje najmä na skutočnosť, že v prejednávanej veci sa pri porovnaní výmerov žalobkyňou vlastnených pozemkov (599 m² + 390 m² + 20 m²) a novovytvorených pozemkov podľa GP č. XXX/XXXX (96 m² a 21 m²) jedná o naozaj nízku výmeru, pri ktorej nebol zo strany žalobkyne dôvod k akejkoľvek (nieto ešte zvýšenej) ostražitosťi, pretože bola presvedčená, že nadobudla sporné pozemky tak ako ich užívali jej právni predchodcovia a v zásade aj ona sama po celý život.

Bez povšimnutia zo strany OS PO zostala taktiež skutočnosť, že žalovaní si (napr. pri nadobudnutí vlastníckeho práva) ani neuvedomili, že žalobkyňa (resp. jej právni predchodcovia) držia (užívajú) časť „ich“ pozemkov. Táto skutočnosť (v zmysle vyššie cit. rozhodnutia) nasvedčuje tomu, že zo strany žalobkyne sa jednalo o objektívne ospravedlniteľný omyl, avšak OS PO túto skutočnosť prehliadol a v konaní sa jej vôbec nevenoval.

Z vyššie uvedeného rozhodnutia je tiež zrejmé, že pri posudzovaní dobromyseľnosti držby zohráva úlohu aj tvar a umiestnenie pozemku, oplotenie pozemku a rozsah užívania právnymi predchodcami. OS PO všetky tieto jednotlivé súvislosti neposudzoval, pristúpil len ku konštatovaniu, že žalobkyňa nemala ani domnelý právny titul a jej právni predchodcovia neboli (nemohli byť!) dobromyseľní. Takýto postup OS PO v napadnutom rozsudku je však nesprávny, povrchný, nedostatočne odôvodnený a nepresvedčivý, a teda porušujúci právo žalobkyne na spravodlivý proces.

V nadväznosti na vyššie uvedené má žalobkyňa za to, že OS PO posúdil prejednávajú právnu vec právne nesprávne. OS PO prehliadol, že právne tituly na základe ktorých sa žalobkyňa (či jej právni predchodcovia) stala výlučným vlastníkom nehnuteľností a zároveň aj držiteľom sporných pozemkov sú (v súvislosti s dlhodobým užívaním sporných pozemkov žalobkyňou a jej právnymi predchodcami) právnym titulom, ktorý je postačujúci aj pri vydržaní sporných pozemkov.

Žalobkyňa má za to, že OS PO v napadnutom rozsudku nedal jasnú odpoveď na kľúčovú otázku, a síce, čo považoval za hranicu pozemkov, z ktorej pri svojom rozhodovaní vychádzal. Rovnako nedostatočne a zároveň nesprávne posúdil kľúčové tvrdenie žalobkyne, že stavba žalovaných nielenže nie je osadená vo vzdialenosti 80 cm od jej pozemku, ale dokonca do jej pozemku zasahuje. Rozhodnutie je v tejto časti právne nesprávne a zároveň arbitrárne a nepreskúmateľné.

Žalobkyňa má tiež za to, že spĺňa všetky predpoklady vydržania, nakoľko disponuje právnym titulom, sporné pozemky boli v dobromyseľnej držbe žalobkyne a jej právnych predchodcov po desaťročia od ich nadobudnutia na základe kúpnej zmluvy z 01.03.1963, pričom boli reálne užívané v rozsahu užívacej hranice vymedzenej v GP č. XXX/XXXX a žalobkyňa a jej právni predchodcovia so spornými pozemkami od nepamäti nakladali ako s vlastnými, nikdy neboli v držbe rušení, a to ani vlastníkom sporných pozemkov – žalovaným, a ani jeho právnymi predchodcami.

Žalobkyňa zotrváva v presvedčení, že OS PO nepostupoval správne, keď nepripustil jej návrhy na zmenu žaloby. Nakoľko sa žalobkyňa v dôsledku nesprávneho právneho postupu OS PO musela domáhať svojich práv v inom konaní (OS PO sp.zn. 20C/73/2021) v ktorom sa konkrétne riešila otázka, ktorou sa svojvoľne v rozpore s pokynom odvolacieho súdu odmietol súd prvej inštancie zaoberať. OS PO mal v prejednávanej právnej veci konanie prerušiť, a to práve do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp.zn. 20C/73/2021. Je neakceptovateľné, aby OS PO do napadnutého rozsudku prevzal a odkazoval na závery rozsudku z konania, ktoré nie je právoplatne skončené.

3. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadrili žalovaní, ktorí navrhli odvolaciemu súdu, aby rozsudok v celom rozsahu potvrdil a priznal žalovaným voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu a súčasne uložil žalobkyňi povinnosť nahradiť žalovaným trovy odvolacieho konania.

Vo vyjadrení okrem iného žalovaní uviedli, že súd prvej inštancie dal v rozsudku stranám sporu jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky pre právnu vec podstatné právne a skutkovo relevantné otázky, pričom v sporovom konaní predchádzajúcom vyhlásení rozsudku plne vychádzal z Uznesenia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/154/2018 zo dňa 28.05.2020 a tam daného pokynu a vysloveného právneho názoru odvolacím súdom (opätovne preskúmal tvrdené dôvody vydržania na strane žalobkyne pričom jej svojím postupom vytvoril príležitosť navrhovať a označovať dôkazy a vyrieši otázku vlastníctva sporného pozemku tak, aby právna neistota medzi stranami sporu bola odstránená, čím sa aj naplnil zmysel a účel súdneho konania) a preto plne odkázali na samotné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

Poznamenali však, že z dispozičnej zásady odvolacieho konania vyplýva, že odvolací súd vec prejedná odvolanie v medziach, v ktorých sa odvolateľka domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľka nielen vymedzila to, vo vzťahu k akým výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanovila rozsah a medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

K odvolateľkou namietanému nesprávne skutkovému zisteniu poukázali na obsah súdneho spisu a rozsudku súdu prvej inštancie. Žalobkyňa a odvolateľka akoby vôbec neakceptovali súdom vykonané dokazovanie, ktoré bolo súdom prvej inštancie vedené plne na základe jej návrhov.

Vo vzťahu k prezentovanej odvolacej argumentácii odvolateľky pripomenúť, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 13.10.2015 domáhala uloženia povinnosti nepokračovať v stavebnom povolení povolenej a následne v jeho intenciách realizovanej výstavbe a uloženia povinnosti odstrániť stavbu - prístavba garáže.

Vo vzťahu k tvrdenému vydržaniu pripomenuli žalobkyňi a odvolateľke okrem už v spore uvedeného aj to, že pred rokom 1983, resp. do 01.04.1983 nebolo podľa vtedy platného Občianskeho zákonníka možné nadobudnúť pozemok vydržaním ako to tvrdí žalobkyňa. Občiansky zákonník účinný v roku 1963 až 1973 spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním ani nepredpokladal. Až Občiansky zákonník účinný od 01.04.1983 spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním umožňoval, no vydržaním

vlastnícke právo, v prípade, že občan mal pozemok nepretržite v držbe desať rokov a ku ktorému by sa inak mohlo zriadiť právo osobného užívania, nadobudol štát.

Občan len nadobudol právo, aby sa s ním uzavrela dohoda o osobnom užívaní pozemku (aj to len v rozsahu zákonom dovolenom).

Z vykonaného dokazovania objektívne vyplynul záver, že neexistuje právny /hoci i domnelý/ titul, o ktorý by mala žalobkyňa „oprieť“ svoje tvrdenie o dobrej viere a nikdy nenakladala s vecou ako s vlastnou a len samotné uvedenie predmetnej parcely v žalobe predsa nepostačuje na naplnenie podmienky dobromyseľnosti so zreteľom na všetky okolnosti, že žalobkyni predmetné „novovytvorené“ parcely (podľa GP a ZP) majú vlastnícky patriť.

Odvolačná argumentácia žalobkyne je podľa žalovaných vecne a aj právne nesprávna a chybná.

Žalobkyňa ani v ďalšom, či v doplnenom dokazovaní nepreukázala, že by stavba mala byť nami realizovaná v rozpore so stavebným povolením, či dokonca na cudzom pozemku. Vykonané dokazovanie preukázalo práve opak a to, že časť stavby žalobkyne bez právneho dôvodu zasahuje do pozemku, ktorý nie je a nebol v jej vlastníctve.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. Súd prvej inštancie zistil správne skutkový stav, správne z neho vyvodil právne závery, vo veci samej aj správne rozhodol, pričom odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej.

6. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

7. V tejto súvislosti je právne významné ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil a aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

8. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré museli byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Tak napríklad v konaní o zaplatenie dlhu z určitej zmluvy má žalobca (veriteľ) povinnosť bremeno tvrdenia o tom, že s žalovaným (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol žalovanému určité plnenie a že žalovaný za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu). Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať, uzavrieť zmluvu a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu.

9. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.9.2011, sp.zn. 3Cdo204/2009).

10. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné rozumieť výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 132 OSP (§ 191 ods. 1 CSP), pretože súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov nevyplynuli ani inak v konaní nevyšli najavo, pretože súd opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli za konania najavo, alebo pretože v hodnotení dôkazov, popr. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, je logický rozpor alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje ust. § 133 až 135 OSP (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci 21Cdo 65/2000).

11. Odvolací súd vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov (§ 132 OSP, resp. § 191 ods. 1 CSP) poukazuje na to, že hodnotenie dôkazov môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Základom hodnotiaceho postupu sudcu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Ide o zásadu totožnosti, ktorá vyžaduje, aby sa v určitej úvahe zachovával rovnaký význam použitých výrazov, zásadu vylúčeného sporu, ktorá vyžaduje, že v tom istom čase a za tých istých podmienok nemôže zároveň platiť nejaké tvrdenie a jeho protiklad, zásadu vylúčenia tretieho, podľa ktorej z dvoch protikladných tvrdení musí byť jedno pravdivé, a zásadu dostatočného dôvodu, ktorá vyžaduje, aby každé pravdivé tvrdenie bolo dostatočne odôvodnené (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6MCdo1/2010).

12. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdom prvej inštancie v celom rozsahu vo vzťahu k odôvodneniu vo veci samej podľa § 387 ods. 1, 2 CSP a na zdôraznenie správnosti uvádza.

13. Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe najmä princíp „rovnosti zbraní“, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a ďalšie požiadavky spravodlivého súdneho konania.

Samotné súdne konanie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania pri rešpektovaní zásad spravodlivého súdneho konania pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť a súlad jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k jeho výroku. Logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania za rešpektovania zásad (princípov spravodlivého súdneho konania), najmä zabezpečenia spravodlivej úpravy pomerov medzi stranami sporu je zamietnutie žaloby žalobkyne.

14. Skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vyznelo v neprospech žalovaného nemá automaticky za následok, že je nesprávne.

15. Absencia vlastníckeho práva po právoplatnosti konania o určenie vlastníckeho práva v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp.zn. 20C/73/2021 v spojení a výsledkovo potvrdením tohto rozsudku v konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove pod sp.zn. 7Co/54/2022, žalobkyňa nemohla legitímne očakávať úspech v konaní o odstránenie stavby s príslušenstvom, pretože:

po zistení, tak ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, tak ako to konštatoval Stavebný úrad okrem iného uviedol, že:

a) otázka nariadenia odstránenia drobnej stavby – oplotenia je bezpredmetná, pretože po rekognoskácii miesta stavby vykonanej dňa 26.02.2015 bolo skonštatované, že predmetné oplotenie bolo stavebníkmi už odstránené.

b) rozostavaná garáž na parc. č. XXX v kat. území D. je realizovaná v súlade so stavebným povolením vydaným obcou D. pod č. D./XXXX-XX/XXX z 15.08.2006 t.j. garáž je rozostavaná v súlade s overenou projektovou dokumentáciou, ktorá tvorí súčasť stavebného povolenia – priamo nadväzuje na východné priečelie pôvodného objektu (letnej kuchyne „2“ – bez odsokku o 80 cm!!!) tak, že je priamym predĺžením línie severného priečelia tejto existujúcej letnej kuchyne („2“), čo je v súlade aj príslušnou výrokovou časťou stavebného povolenia, kde je uvedené cit... „V rámci stavebných prác bude zrealizovaná prístavba garáže k letnej kuchyni v existujúcej vzdialenosti od pozemku parc. č. XXX/X“ (č.l. 17 spisu) v spojení so zisteniami znalca F. C. potom vyplýva stav, tak ako to konštatoval súd prvej inštancie, že práve naopak, časť žalobkyninej nehnuteľnosti stojí na časti pozemku žalovaných, preto niet dôvodu poskytnúť ochranu žalobkyňi.

So zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania vyplýva, že stavba žalovaných je plne v súlade s administratívnym rozhodnutím Stavebného úradu a nemožno ju považovať za stavbu neoprávnenú a stavbu na cudzom pozemku.

16. Účinky právoplatnosti rozhodnutia - jeho nezmeniteľnosť a záväznosť sa chápu podstatne širšie než pojem *ne bis in idem* (porovnaj napr. Bohumil Dvořák, Právní moc civilních soudních rozhodnutí, Praha 2008, str. 52 a nasl.). Význam právoplatnosti súdneho rozhodnutia sa neobmedzuje len na rovinu prekážky *rei iudicatae* (neodstrániteľnej procesnej podmienky konania), t.j. len na neprípustnosť nového prejednávania už raz rozhodnutej veci. Právoplatnosť má aj uvedenú pozitívnu stránku spočívajúcu v pôsobení vecnom: význam v dosahu záväznosti na rozhodnutie o inej veci. Náplň právoplatnosti prejavujúca sa ako prameň prejudiciálnych účinkov právoplatného rozhodnutia je mimoriadne závažná. To, že nejde o rozhodnutie o tej istej veci (s identickým predmetom konania), ešte neznamená, že už raz súdom v predošlom občianskom súdnom konaní s konečnou platnosťou medzi účastníkmi vyriešenú otázku hmotnoprávneho vzťahu by mohol neskôr (ďalší) súd v inom (novom) občianskom súdnom konaní medzi tými istými účastníkmi posudzovať inak ako otázku predbežnú. Bránilo tomu ustanovenie § 159 ods. 2 OSP., ktoré vo vzťahu k ustanoveniu § 135 ods. 2 druhá veta OSP znamená osobitnú procesnú úpravu; z nej vyplýva súdu povinnosť v prípade riešenia predbežnej otázky považovať za záväzné právoplatné súdne rozhodnutie o takejto otázke. Súd má teda povinnosť pri svojom rozhodovaní o (tejto ďalšej) veci neodchýliť sa od právoplatného rozsudku, ktorým sa vyriešila v inom občianskom súdnom konaní ako vec sama príslušná predbežná otázka. Uvedený prejudiciálny účinok právoplatnosti skoršieho rozsudku v novom (ďalšom) občianskom súdnom konaní (s neidentickým predmetom konania, t.j. bez existencie prekážky *rei iudicatae*) môže preto (so zreteľom na tú - ktorú konkrétnu situáciu) viesť k výsledku (znamenat'), že žalobca bude neúspešný.

17. Prejudicialitu možno vo všeobecnosti (v jej podstate) chápať aj ako kauzálny vzťah medzi dvomi subjektívnymi právami, z ktorých jedno je podmienené druhým. Svoje miesto nachádza predovšetkým v prípadoch, kedy právoplatným rozhodnutím o veci sa vyriešila otázka, ktorá má zásadný význam pre ďalší spor: od jej posúdenia závisí rozhodnutie v tejto ďalšej veci (porovnaj napr. Bohumil Dvořák, Právní moc civilních soudních rozhodnutí, Praha 2008, str. 62 a nasl.). Jej vznik predpokladá, že určitý právny vzťah sa stal predmetom procesu, pričom právny vzťah, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté, musí súd pri rozhodovaní o inej veci (právnom vzťahu) posudzovať len tak, ako sa stalo v právoplatnom rozhodnutí. Pri tomto objektívne existujúcom vzťahu - pozitívnoprávnej stránke prejudiciality - skúmajú sa jeho dôsledky (najmä to, kedy a do akej miery je súd viazaný právoplatným rozhodnutím o predbežnej otázke, kedy a v akom rozsahu a s akými účinkami si môže súd predbežnú otázku, ktorá doposiaľ nebola právoplatným rozhodnutím vyriešená, sám posúdiť, aký je postup v prípadoch, keď si takúto otázku sám vyriešiť nesmie).

18. Prejudiciálna (predbežná alebo aj predurčujúca) otázka je potom taká otázka, ktorá sama predmetom konania nie je, avšak na jej vyriešení je závislé rozhodnutie, ktoré má súd prijať. Prejudicialita takto vyjadruje aj skutočnosť, že v konaní o určitej veci sa vyskytuje relatívne samostatná otázka, ktorá bola predmetom právoplatne skončeného konania a má pre terajšie konanie určujúci význam (uvedené zároveň aj objasňuje použitý výraz „predurčujúca otázka“).

19. Zistenie súdu v predošlom občianskom súdnom konaní o práve právoplatným rozsudkom neprejavuje sa iba negatívnym vymedzením, že o tej istej veci nemôže súd znova konať a rozhodovať, ale má aj ďalší aspekt, a to prejudicialita spájaná s právoplatným rozsudkom. Prejudicialitu je možné vo všeobecnosti chápať aj ako kauzálny vzťah medzi dvoma subjektívnymi právami, z ktorých jedno je podmienené druhým. Svoje miesto nachádza predovšetkým v prípadoch, kedy právoplatným rozhodnutím o veci sa vyriešila otázka, ktorá má zásadný význam pre ďalší spor a od jej posúdenia závisí rozhodnutie v tejto ďalšej veci. Prejudicialita vyjadruje aj skutočnosť, že v konaní o určitej veci sa vyskytuje relatívne samostatná otázka, ktorá bola predmetom právoplatne skončeného konania a má pre terajšie konanie určujúci význam (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2MCdo/2/2014 z 30. októbra 2014).

20. Kľúčovým s určujúcim významom v prejednávanej veci bolo zistenie, kto je vlastníkom časti príľahlého pozemku, ktorého okraj mal tvoriť hranicu. Žalobkyňa odvodzovala svoj úspech v konaní práve od toho, že ona je vlastníčkou časti pozemku na ktorej aj stojí stavba. Rozsudkom Okresného súdu v Prešove sp.zn. 20C/73/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/54/2022

súdy právoplatne dospeli k opačnému záveru, čím došlo k judikovanému vzťahu medzi stranami sporu a vyriešenie vlastníctva časti pozemku tak, že žalobkyňa vlastníčkou časti sporného pozemku nie je. Tak ako už bolo uvedené so zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonom v § 159 ods. 2 O.s.p (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2012 sp.zn. 1Cdo/44/2010).

Inak povedané žaloba žalobkyne po právoplatnom vyriešení otázky vlastníctva v jej neprospech je neopodstatnená, preto neostávalo odvolaciemu súdu nič iné ako rozsudok potvrdiť postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

21. Ústavný súd SR sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutia v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatnenie nárokov a obranu proti takémuto uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

22. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel; jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, porušujúce fair trial proces.

23. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp.zn. III. ÚS 209/04). Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP so stotožnením sa s dôvodmi prvoinštančného rozsudku a rozsudok ako vecne správny potvrdil.

24. Správne výroky vo veci samej zodpovedajú aj správne výroky o trovách konania.

25. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní, preto im vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalobkyne v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).